

POSTANOWIENIE

13 sierpnia 2024 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski

na posiedzeniu niejawnym 13 sierpnia 2024 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa T. U.
przeciwko N. U.
z udziałem Prokuratora Rejonowego Radom-Wschód w Radomiu
o rozwiązanie przysposobienia,
na skutek skargi kasacyjnej T. U.
od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu
z 21 września 2023 r., IV Ca 332/23,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.
[SOP]

UZASADNIENIE

Powód T. U. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu z 21 września 2023 r., zaskarżając ten wyrok w całości, wnosząc o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie w całości i orzeczenie co do istoty sprawy zgodnie z żądaniem apelacji powoda, tj. rozwiązanie przysposobienia.

W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący powołał się na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne polegające na określeniu zakresu i skutków obowiązywania w polskim porządku

prawnym art. 13 Europejskiej Konwencji o przysposobieniu dzieci sporządzonej w Strasburgu dnia 24 kwietnia 1967 r. i znaczenia wprowadzenia w błąd rodziców przysposabiających oraz tworzenia presji przez ośrodki adopcyjne dla przyszłej oceny ważności przysposobienia w kontekście art. 13 ust. Konwencji oraz ewentualnie pojęcia „ważnych względów” stanowiących przesłankę rozwiązania przysposobienia, o której mowa w art. 125 § 1 k.r.o. i ewentualnego „przyczynienia się” rodziców adopcyjnych do zaniku więzi rodzinnych.

Ponadto skarżący wskazał, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, w zakresie nieprawidłowego wykonania funkcji kontrolnej przez Sąd odwoławczy, powiązanej z oceną zarzutów apelacji dotyczących błędnej oceny dowodów, tj. w zakresie zarzutu wskazanego w pkt II.1. skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotychczas w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może przyczynić się do rozwoju prawa. Zagadnienie prawne powinno, przede wszystkim, być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie SN z 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01), a jednocześnie być przedstawione w sposób ogólny i abstrakcyjny tak, aby umożliwić Sądowi Najwyższemu udzielenie uniwersalnej odpowiedzi, niesprowadzającej się do samej subsumpcji i rozstrzygnięcia konkretnego sporu (zob. postanowienia SN: z 15 października 2002 r., III CZP 66/02; z 22 października 2002 r., III CZP 64/02; z 5 grudnia 2008 r., III CZP 119/08).

Sąd Najwyższy przypomina, że konstrukcja takiego zagadnienia powinna odpowiadać wymogom zagadnienia prawnego, o którym mowa w art. 390 § 1 k.p.c. (postanowienie SN z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). W konsekwencji dopuszczalne jest przedstawianie zagadnień (pytań) prawnych wyłącznie „do rozstrzygnięcia”, a nie „do uzupełnienia”. Pytanie takie, zaczyna się zawsze od partykuły pytajnej „czy”. Oznacza to, że rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego, dokonuje się przez wybór towarzyszącej mu odpowiedzi (postanowienie SN z 13 kwietnia 2000 r., III CZP 2/00). Przedstawione przez skarżącego zagadnienie prawne tych wymagań

nie spełnia. Ponadto sformułowane przez skarżącego zagadnienie, nie ma charakteru uniwersalnego, o czym przekonuje jego szczegółowość i silne powiązanie z konkretnym stanem faktycznym, co oznacza, że znaczenie tego zagadnienia nie wykracza poza niniejszą sprawę.

Skarga kasacyjna jest natomiast oczywiście uzasadniona, jeżeli zaskarżone nią orzeczenie zapadło wskutek oczywistego naruszenia prawa, zaś oczywiste naruszenie prawa powinno być rozumiane jako widoczna, bez potrzeby dokonywania pogłębionej analizy jurydycznej, sprzeczność wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem albo powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (zob. postanowienia SN z 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, i z 17 października 2001 r., I PKN 157/01). Skarżący powinien wykazać kwalifikowaną postać naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, widoczną *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (postanowienie SN z 11 grudnia 2009 r., II PK 223/09). Ma to być przy tym zasadność łatwo dostrzegalna już nawet przy pobieżnej lekturze skargi (postanowienie SN z 7 maja 2010 r., V CSK 459/09).

Skarżący nie wykazał, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Po pierwsze, nie może być skuteczny zabieg, którym posłużył się powód, powołując się w ramach uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania na naruszenie przepisów wskazanych w ramach podstaw kasacyjnych (odniesienie do zarzutu wskazanego w pkt II.1. – s. 7 skargi). Są to przecież dwa odrębne elementy konstrukcyjne skargi kasacyjnej. Przestanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, a zaskarżone orzeczenie – wadliwe (postanowienia SN: z 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02; z 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07; z 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, i z 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08).

Po drugie, skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie wskazał w sposób jednoznaczny przepisów prawa materialnego, które Sąd Apelacyjny miałby naruszyć w sposób kwalifikowany (s. 7-8 skargi

kasacyjnej)). Skarżący w kontekście oczywistej zasadności skargi wskazuje tylko na naruszenie art. 233 § 1 w zw. z art. 382 oraz art. 391 § 1 k.p.c., a także art. 385 k.p.c. Jednak oparcie skargi kasacyjnej wyłącznie na zarzutach naruszenia przepisów postępowania nie pozwala na uznanie, że skarga jest oczywiście uzasadniona. Zgodnie bowiem z art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. skargę kasacyjną można oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli uchybienie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy, który ocenia się przez odniesienie konkretnego rozstrzygnięcia do podstawy materialnoprawnej orzeczenia co do istoty sprawy (zob. postanowienia SN: z 16 kwietnia 2019 r., I PK 115/18; z 21 grudnia 2021 r., IV CSK 615/21; z 31 sierpnia 2022 r., I CSK 3676/22). Oczywista zasadność skargi determinuje więc konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia, wynikającą z naruszenia przepisów prawa materialnego. Zatem oparcie argumentacji wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania tylko na naruszeniu przepisów postępowania – w przypadku zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy – jest niewystarczające, nie pozwala bowiem na stwierdzenie, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Po trzecie, zasadnicza część argumentacji skarżącego jest wymierzona w dokonaną przez Sądy *meriti* ocenę dowodów i poczynione na tej podstawie ustalenia faktyczne. Jednak ta sfera uprawnień jurysdykcyjnych sądu nie może być przedmiotem zarzutów kasacyjnych, gdyż w myśl art. 398³ § 3 k.p.c. podstawą skargi kasacyjnej nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów, a zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy jest w postępowaniu kasacyjnym związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Według Sądu Najwyższego, nie ma przy tym innych przyczyn uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, w szczególności nieważności postępowania (art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie 398⁹ § 1 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(D.Z.)

[ms]